

ผลการดำเนินงานวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การพัฒนาสมรรถนะและวินัยเด็กโดยใช้
ชุดการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย
ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี(Montessori)

ในบริเวณ สพฐ.

นางจิรนันท์ บุญแก้ว
ตำแหน่งครู คศ.๒

โรงเรียนบ้านชอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

รายงานผลงานดีเด่นระดับปฐมวัย เรื่อง การพัฒนาสมาธิและวินัยเด็กโดยการใช้ชุดการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. การให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพของแต่ละคนเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาเด็กต่อไปในอนาคต ความสนใจ ความต้องการตามธรรมชาติของเด็กควรได้รับความเอาใจใส่จากผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการดูแลเด็กปฐมวัย การส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้พัฒนาทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพของตน เป็นความพยายามของ แนวคิดหลายๆ แนวคิดทางการศึกษาปฐมวัยด้วยมุ่งหวังให้เด็กได้เจริญเติบโตสมบูรณ์ทั้งทางกายและจิต มีความสุข สนุกสนาน และได้เรียนในสิ่งที่ต้องการเรียน ได้ทำกิจกรรมในสิ่งที่ต้องการศึกษาค้นคว้าทั้งด้วยตนเองเพียงลำพัง และการทำงานร่วมกับเพื่อนๆ การจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยที่จะประสบความสำเร็จได้ดี และทำเพื่อเด็กควรจะเป็น โปรแกรมที่มองเห็นเด็กเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุด

แนวคิดของมอนเตสซอรีในการจัดการเรียนการสอน เป็นแนวคิดหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญแก่เด็ก โดยได้มีการพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาบนพื้นฐานปรัชญาและหลักการของการที่ผู้ใหญ่ต้องให้การยอมรับนับถึงเด็กในสภาพความเป็นจริงของเด็ก จัดการศึกษาให้เด็กอย่างที่เขาต้องการเรียนรู้ไม่ใช่ตามที่ผู้ใหญ่ต้องการ จากจิตที่ซึ่มซาบได้ของเด็ก ได้นำมาใช้ในการสาธิตการสอนให้แก่เด็ก เด็กได้มีโอกาสศึกษาด้วยตนเองอย่างอิสระจากสิ่งแวดล้อมที่จัดไว้ให้ อย่างมีจุดมุ่งหมาย วัสดุอุปกรณ์ทุกอย่างมีขนาดเหมาะกับวัยของเด็กและเป็นสิ่งที่เด็กต้องการศึกษา เมื่อเด็กทำงาน เด็กจะสงบ มีสมาธิ มีความรับผิดชอบในการที่จะทำงานให้สำเร็จ ในระหว่างการทำงานเด็กสามารถคิดแก้ปัญหาและแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงานของคนได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีใครมาชี้แนะ

ดร.มาเรีย มอนเตสซอรี (ค.ศ. ๑๘๗๐ – ค.ศ. ๑๙๕๒) แพทย์หญิงชาวอิตาลี ผู้คิดวิธีการสอนขึ้นมา ได้เริ่มปฏิบัติจริงในโรงเรียน ปี ค.ศ. ๑๙๐๗ โดยเห็นว่า มีครูคนสำคัญของเด็ก เมื่อมือเด็กได้มีบางสิ่งบางอย่าง จับต้องและบิด-หมุนแล้ว สมองจะทำหน้าที่ตอบสนองได้ แนวคิดของมอนเตสซอรีได้รับการยอมรับและได้มีการเปิดการสอนโรงเรียนตามแนวคิดนี้ทั่วโลก และขยายตัวมากขึ้นตามลำดับ จากผลของการสอนที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลได้รับการพิสูจน์มาเป็นเวลายาวนาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน โดยยึดเด็กเป็นหลักในการจัดการศึกษา แนวคิดการสอนแบบมอนเตสซอรีเป็นแนวคิดหนึ่งที่สามารถสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยให้เป็นไปได้ตามแนวทางที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมุ่งหวัง

โรงเรียนบ้านช่อง เป็นโรงเรียนหนึ่งที่ได้รับการสนับสนุนและนำวิธีการสอนนี้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และได้พัฒนาหลักสูตรให้สัมพันธ์กับบริบทสังคมไทย โดยยังคงยึดมั่นในหลักการต้นแบบของการสอนแบบมอนเตสซอรี จากการประเมินผล การทดลองในโรงเรียน พบว่าการสอนแบบมอนเตสซอรีช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนทั้ง ในด้านการเตรียมความพร้อมและด้านวิชาการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา เห็นว่าการสอนแบบมอนเตสซอรีเหมาะกับเด็กระดับอนุบาล ซึ่งเป็นวัยที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลสูงมาก ดังนั้น การสอนเป็นรายบุคคลจึงช่วยให้เด็กมี อิสระในการเรียนได้ตามระดับความพร้อม และความสามารถ ครูมีความสุขสบายใจในการจัดการศึกษาให้เหมาะกับ เด็กแต่ละคน

ผลของการประเมินนี้พบว่า การจัดการเรียนการสอนมอนเตสซอรีนี้ สามารถนำมาใช้กับเด็กในระดับอนุบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านต่างๆ อย่างน่าพอใจ ประกอบกับการ

บริหารหลักสูตรจะทำได้ดี ถ้าครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในการสอนแบบมอนเตสซอรีเป็นอย่างดี พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน โดยยึดเด็กเป็นหลักในการจัดการศึกษา แนวคิดการสอนแบบมอนเตสซอรีเป็นแนวคิดหนึ่งที่สามารถสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยให้เป็นไปได้ตามแนวทางที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมุ่งหวัง

ดังนั้น การสอนแบบมอนเตอรี น่าจะเป็นการสอนรูปแบบหนึ่งที่เหมาะกับบริบทสังคมไทยและช่วยลดข้อขัดแย้งในสังคมลงไปได้ในเรื่องการสอนปฐมวัย เพราะมีระบบการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจนเป็นการสอนรายบุคคล โดยมีอุปกรณ์ต่างๆ ที่เตรียมความพร้อมในการเรียนทุกกลุ่มวิชา ให้เด็กได้เรียนรู้ก่อนที่จะก้าวไปสู่การอ่าน เขียน คิดเลข เด็กมีระเบียบวินัย มีโอกาสได้เรียนรู้ไปตามความสามารถโดยไม่ถูกบังคับ เลือกเรียนได้ตามความสนใจ ผู้บริหารและครูที่จะสอนระบบนี้จะต้องได้รับการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ เพื่อจะได้นำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามหลักการดังนั้นการสอนแบบนี้ควรจะได้รับ ความสนใจ และได้รับการสนับสนุนในการนำไปใช้พัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างกว้างขวางต่อไป

จිරนนท์ บุญแก้ว
ครูโรงเรียนบ้านช่อง

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ค
บทสรุป/ บทคัดย่อ (ของผลงาน).....	ง
รูปแบบ/แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice).....	๑
ความสำคัญของผลงานนวัตกรรม หรือวิธีปฏิบัติที่นำเสนอ	๑
จุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน	๓
กระบวนการ หรือขั้นตอนการดำเนินงาน	๓
ผลการดำเนินการ ผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์ที่ได้รับ	๗
ปัจจัยความสำเร็จ	๗
บทเรียนที่ได้รับ	๗
การเผยแพร่ และการได้รับการยอมรับ รางวัลที่ได้รับ (ถ้ามี)	๘
การขยายผลต่อยอด หรือประยุกต์ใช้ผลงาน นวัตกรรมหรือวิธีการปฏิบัติ	๘
ภาคผนวก	๙
- แผนการจัดประสบการณ์	๑๐
- ภาพกิจกรรม การเผยแพร่ และการได้รับการยอมรับ	๑๙
- ภาพกิจกรรม การขยายผลต่อยอด หรือประยุกต์ใช้ผลงาน นวัตกรรมหรือวิธีการปฏิบัติ.....	๒๑
- ภาพห้องเรียนมอนเตสซอรี และสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori)	
ในบริบท สพฐ.	๒๓
- ภาพกิจกรรม	๒๕

บทคัดย่อ

ชื่อผลงาน : การพัฒนาสมาธิและวินัยเด็กโดยใช้ชุดการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ.

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน : นางจิรนนท์ บุญแก้ว **ตำแหน่ง** ครู คศ.๒

โรงเรียนบ้านช่อง ศูนย์ส่งเสริมประสิทธิภาพโรงเรียน ห้วยกระเจา ๑ (SP๑)

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๒

โทรศัพท์ ๐๙๘๒ ๒๖๐๔๙๑๔ **E-mail :** jeeranun๔๙๑๔@gmail.com **เว็บไซต์โรงเรียน** -

รูปแบบ/แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย เรื่องการพัฒนาสมาธิและวินัยเด็กโดยใช้ชุดการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. และเพื่อพัฒนาสมาธิและวินัยเด็กโดยใช้ชุดการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ.

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัยชาย - หญิง ที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑-๓ โรงเรียนบ้านช่อง ตำบลห้วยกระเจา อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๒ จำนวน ๒๗ คน เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติ มี ๒ ประเภท ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกพฤติกรรมการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. และเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) คือ แผนการจัดประสบการณ์ ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. การปฏิบัติครั้งนี้ใช้แบบบันทึกพฤติกรรมการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. ซึ่งมีการบันทึกพฤติกรรม ๒ ระยะ คือ ระยะก่อนการปฏิบัติ และระยะหลังการปฏิบัติ มาเปรียบเทียบพฤติกรรมเด็ก และนำเสนอข้อมูลพัฒนาการด้านสมาธิและวินัยเด็กปฐมวัยในระยะก่อนปฏิบัติ และระยะหลังการปฏิบัติ

พบว่า

๑. จากการจัดกิจกรรมทำให้พัฒนาการทั้งด้านสติปัญญา, อารมณ์, สังคม และร่างกาย ดีขึ้น เด็กมีระเบียบวินัย และมีสมาธิในการทำกิจกรรมมากขึ้น

๒. เด็กสามารถแสดงออกในการเป็นผู้นำ - ผู้ตามที่ดี และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๓. ห้องเรียนมีระเบียบวินัยมากขึ้น

รูปแบบ/แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย (สำหรับครูผู้สอน)

ชื่อผลงาน : การพัฒนาสมาธิและวินัยเด็กโดยใช้ชุดการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์
ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ.

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน : นางจีรนันท์ บุญแก้ว ตำแหน่ง ครู คศ.๒

โรงเรียนบ้านช่อง ศูนย์ส่งเสริมประสิทธิภาพโรงเรียน ห้วยกระเจา ๑ (SP๑)

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๒

โทรศัพท์ ๐๙๘๒ ๒๖๐๔๙๑๔ E-mail : jeeranun๔๙๑๔@gmail.com เว็บไซต์โรงเรียน -

๑. ความสำคัญของผลงานนวัตกรรม หรือวิธีปฏิบัติที่นำเสนอ

การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัยโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยเป็นการวางรากฐานไปสู่การพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อสร้างเด็กปฐมวัยให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพในสังคมไทย(กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๐, หน้า ๒๖) สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.๒๕๖๑ ด้านคุณธรรม ทักษะ และความรู้ที่จำเป็น บนฐานค่านิยมร่วมสู่กรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา โดยผู้เรียนเป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคตและมีสมรรถนะ(Competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีสุนทรียะ รักและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างงานหรือสัมมาอาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียง ความมั่นคงในชีวิตและคุณภาพชีวิตที่ดีต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา มีการสะสมและต่อเนื่องเชื่อมโยงทุกระดับ ซึ่งในระดับการศึกษาปฐมวัย เด็กต้องมีพัฒนาการรอบด้าน สมดุล สนใจเรียนรู้และกำกับ ตัวเองให้ทำสิ่งต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามช่วงวัยได้สำเร็จ เน้นค่านิยมร่วมในเรื่องของความพอเพียง และผู้เรียนมีความสมดุลรอบด้านทั้งความรู้ คุณธรรมและทักษะที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงความสมดุลทั้งประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชนและสังคม เน้นคุณธรรม ลักษณะนิสัยที่ดีและคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงาม เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพและความสามารถสูง พัฒนาตนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาระดับปฐมวัย, ๒๕๖๑, หน้า ๔-๙)

โรงเรียนบ้านช่อง ได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา โครงการพระราชดำริสุดท้ายของในหลวงรัชการที่ ๙ ที่สะท้อนให้เห็นถึงความรักความห่วงใยที่ทรงอยากให้ออนาคตของประเทศไทยเติบโตอย่างงดงาม พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริในเรื่องการศึกษาว่านอกจากจะเป็นคนเก่งแล้ว เหนืออื่นใดต้องเป็นคนดี ดังพระบรมราโชวาทที่พระราชทานในโอกาสวันเด็กปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ว่า “เด็กนอกจากจะต้องเรียนความรู้แล้ว ยังต้องหัดทำงานและการทำความดีด้วย เพราะการทำงานจะช่วยให้มีความสามารถ มีความขยัน อดทน พึ่งตนเองได้ และการทำความดีนั้นจะช่วยให้มีความสุข

ความเจริญ ทั้งป้องกันตนไม่ให้ตกต่ำ” ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงรับสั่งให้จัดตั้งกองทุนการศึกษาขึ้น อันเป็นโครงการพระราชดำริโครงการสุดท้าย และตั้ง “โรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม” เพื่อสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง ดังรับสั่งที่มีกับคณะองคมนตรีว่า “ฉันจะตั้งกองทุนการศึกษา ให้เอาเงินฉันไปใช้ ไปทำอย่างไรก็ได้ เป้าหมายคือให้โรงเรียนสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง” ประกอบกับ พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา องคมนตรี มีความต้องการให้โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการสร้างคุณธรรม จริยธรรมในเด็ก จึงได้มีแนวคิดที่จะให้โรงเรียนในโครงการมีการจัดการเรียนการสอนในเด็กปฐมวัยโดยใช้แนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) เพื่อเป็นการสร้างรากฐานคุณธรรม จริยธรรม ในเด็กปฐมวัยโดยการจัดการประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ.

ดร.มาเรียม มอนเตสซอรี ผู้ริเริ่มและจัดตั้งวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี (Montessori) จากความเชื่อในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กในระยะเริ่มต้นว่า จุดมุ่งหมายในการให้การศึกษาในระยะแรกนั้น ไม่ใช่การเอาความรู้ไปบอกให้เด็ก แต่ควรเป็นการปลูกฝังให้เด็กได้เจริญเติบโตไปตามความต้องการตามธรรมชาติของเขา การที่จะช่วยให้เด็กได้เจริญเติบโตไปตามขั้นตอนของความสามารถนั้น ควรจะต้องพัฒนาการสอนให้สัมพันธ์กับพัฒนาการความต้องการของเด็ก ที่ต้องการจะเป็นอิสระในขอบเขตที่กำหนดไว้ให้ ตลอดจนการจัดสิ่งแวดล้อมอย่างสมบูรณ์และพิถีพิถันการสอนแบบมอนเตสซอรี (Montessori) ได้มาจากการที่มอนเตสซอรี (Montessori) ได้สังเกตเด็กในสภาพที่เป็นจริงของเด็ก ไม่ใช่สภาพที่ผู้ใหญ่ต้องการให้เด็กเป็น จากการสังเกตเด็กจึงได้พัฒนาวิธีการสอน การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อม และอุปกรณ์การสอนต่างๆ ขึ้นมาใช้ โดยเริ่มต้นจากการทดลองที่โรงเรียนที่มอนเตอริ (Montessori) เข้าไปรับผิดชอบที่เรียกว่า Casa Dei Bambini หรือ Children's House

การจัดการประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. นั้นเริ่มจากการที่เด็กปฐมวัยมีสมาธิ และมีระเบียบวินัยในตนเองและต่อผู้อื่น ซึ่งเด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่เด็กซึมซับและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว และเป็นวัยของการสร้าง บุคลิกภาพพื้นฐาน ดังนั้นจึงต้องสร้างวินัยตั้งแต่ในช่วงปฐมวัยซึ่งเป็นช่วงที่เด็กซึมซับและเรียนรู้ สิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว การสร้างวินัยสำหรับเด็กปฐมวัยควรเริ่มจากการให้เด็กค่อยๆ เรียนรู้ที่จะควบคุมตนเองให้เคารพและปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมตามข้อตกลงในสังคม เมื่อเด็กได้รับ การฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง และตระหนักถึงคุณค่าของการมีวินัย เด็กจะพัฒนาเป็นนิสัย ติดตัวไปจนเติบโตใหญ่เป็นบุคคลที่มีวินัยสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีระเบียบ มีความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม ทำงานและอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น และนำไปสู่ความสำเร็จในอนาคต

จากการประเมินเด็กปฐมวัย ๓ - ๕ ปี เป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญ อย่างยิ่ง โรงเรียน และครูจึงมีบทบาทสำคัญในการอบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านเต็มตามศักยภาพ และถูกตามหลักวิชาการโดยเฉพาะด้าน จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ในฐานะครูผู้สอนระดับปฐมวัยจึงได้เลือกการพัฒนาวินัยเด็กโดยการใช้ชุดการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. ตามแนวความคิดของ ดร.มาเรียม มอนเตสซอรี ผู้ริเริ่มคิด และจัดตั้งวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี (Montessori) มาพัฒนาสมาธิ และวินัยเด็กระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑-๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๒๗ คน โรงเรียนบ้านซ่ง

๒. จุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ.

๒. ระยะเวลาหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. เด็กปฐมวัยมีสมาธิ และระเบียบวินัยมากขึ้น

เป้าหมายของการดำเนินงาน

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็กปฐมวัยชาย - หญิง ที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑-๓ โรงเรียนบ้านช่อง ตำบลห้วยกระเจา อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๒ จำนวน ๒๗ คน

เป้าหมายเชิงปริมาณ

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. มีสมาธิ และมีระเบียบวินัยสูงขึ้นหลังจัดประสบการณ์ร้อยละ ๘๐

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๑. เด็กปฐมวัยชาย - หญิง ที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑-๓ โรงเรียนบ้านช่อง ตำบลห้วยกระเจา อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๒ จำนวน ๒๗ คน มีสมาธิและมีระเบียบวินัย

๒. เด็กปฐมวัยสามารถนำทักษะได้รับการจัดประสบการณ์นี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ขอบเขตของเนื้อหา

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ.

ตัวแปรตาม ได้แก่ สมาธิ และระเบียบวินัยในเด็กปฐมวัย

พื้นที่ทำการพัฒนา

โรงเรียนบ้านช่อง ตำบลห้วยกระเจา อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๒

๓. กระบวนการ หรือขั้นตอนการดำเนินงาน

๓.๑ การออกแบบผลงาน / นวัตกรรม

วิธีการ และลำดับขั้นตอนในการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ.

๓.๑.๑ ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- กิจกรรมการสอนแบบมอนเตสซอรี (Montessori)
- พัฒนาการเรียนรู้ในการทำงานด้วยตนเอง
- พัฒนาการทางด้านสังคม
- พัฒนาการทางด้านอารมณ์
- พัฒนาการทางด้านสติปัญญา
- การพัฒนาทางด้านร่างกาย

๓.๑.๒ วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๓.๑.๓ การออกแบบการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. ในตารางกิจกรรมการเรียนการสอนประจำวัน

๓.๒ ดำเนินงานตามกิจกรรมตามวงจรคุณภาพ PDCA คือวงจร การบริหารงานคุณภาพ ประกอบด้วย

๓.๒.๑ **ขั้นวางแผน (P)**

ศึกษาหลักการ จุดมุ่งหมาย คุณลักษณะตามวัย และโครงสร้างหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อให้ทราบเนื้อหาในการจัดกิจกรรม วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ.

๓.๒.๒ **ขั้นดำเนินการ (D)**

ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และสร้างระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยโดยการใช้การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. ในรูปแบบตารางกิจกรรมประจำวันของเด็ก ดังนี้

การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. โรงเรียนบ้านช่อง	
๐๗.๐๐ น.	รับเด็กรายบุคคล
๐๗.๓๐ น.	ทำความสะอาดเขตพิทักษ์
๐๘.๐๐ น.	เคารพธงชาติและทำกิจกรรมหน้าเสาธง
๐๘.๓๐ น.	สนทนาข่าว และเหตุการณ์ประจำวัน นิทาน เพลง สมมติ
๐๙.๐๐ น.	กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะ
๐๙.๒๐ น.	พักทำภารกิจส่วนตัว ดื่มน้ำ เข้าห้องน้ำ
๐๙.๓๐ น.	กิจกรรมมอนเตสซอรี (Montessori)
๑๑.๐๐ น.	กิจกรรมกลางแจ้ง
๑๑.๓๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๒.๓๐ น.	ฟังนิทาน ฟังเพลงก่อนนอน และนอนพักกลางวัน
๑๔.๓๐ น.	พับเก็บที่นอนล้างหน้า
๑๔.๔๕ น.	เกมการศึกษา
๑๕.๓๐ น.	สรุปบททวนกิจกรรม
๑๖.๐๐ น.	เตรียมตัวกลับบ้าน

๓.๒.๓ ชั้นตรวจสอบ และประเมินผล (C)

จากการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. ตามตารางกิจกรรมประจำวัน ผลปรากฏว่า เด็กมีระเบียบวินัยมากขึ้น มีสมาธิในการเรียนรู้ มีพัฒนาการทางด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย และสติปัญญาดีขึ้นมาก

๓.๒.๔ ชั้นปรับปรุง และพัฒนา (A)

จากการจัดประสบการณ์ดังกล่าวให้เด็กปฐมวัย ข้าพเจ้าได้ศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของการส่งเสริมทักษะ ด้านอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นทักษะทางภาษา การคิดคำนวณของเด็กปฐมวัย ยังมีกิจกรรมอีกมากมายที่จะช่วยส่งเสริมทักษะทางด้านภาษา และการคิดคำนวณของเด็กปฐมวัย เช่น การใช้เพลง คำคล้องจอง ปริศนาคำทาย เกม และกิจกรรมการสอนแบบมอนเตสซอรี (Montessori) อีกหลายรูปแบบที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับวัสดุท้องถิ่นได้ ซึ่งจะนำไปสู่การจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

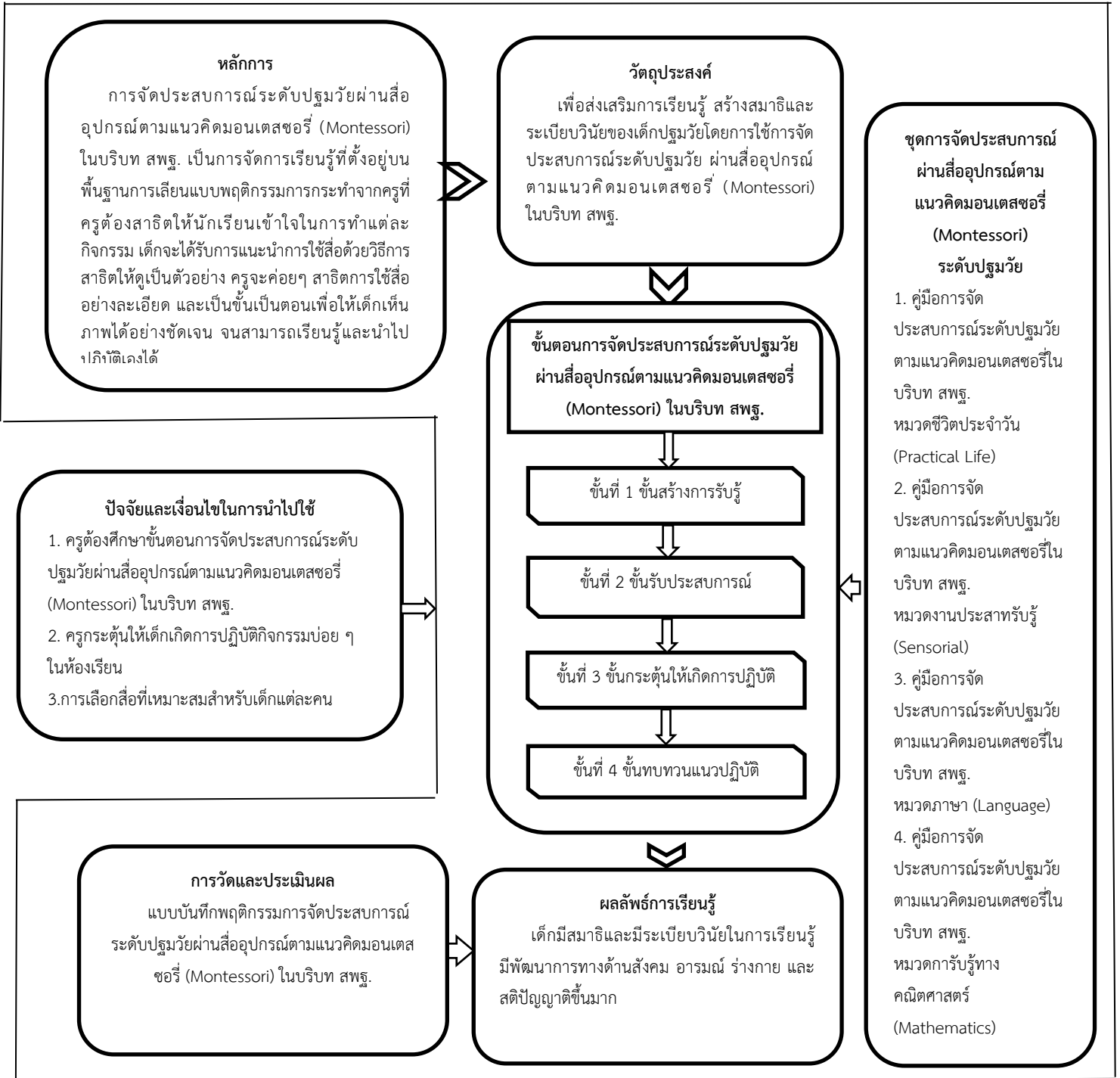
การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. ตามตารางกิจกรรมประจำวัน ทำให้เด็กมีพัฒนาการเรียนรู้ในการทำงานด้วยตนเอง โดยมีความรับผิดชอบในการที่จะควบคุมตนเองให้ทำงานได้สำเร็จ มีทักษะทางด้านสังคม โดยการเรียนรู้การใช้ชีวิตในสังคมที่แท้จริงในห้องเรียน รู้บทบาทและหน้าที่ในการเป็นสมาชิกของกลุ่ม รู้จักที่จะช่วยในการดูแลสิ่งแวดล้อม ทักษะทางสังคมมีการพัฒนาตามวัยและมีวินัยในตนเองมากขึ้น เด็กมีพัฒนาการ ทางด้านอารมณ์ ด้วยการเป็นผู้ที่มีจิตที่สงบ มีสมาธิในการทำงาน รู้จักควบคุมตนเองในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น และรู้จักการรอคอยโอกาสของตนเอง มีอารมณ์ที่เหมาะสม มีสติปัญญา ด้วยการรู้จัก แยกแยะ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักตัดสินใจและแก้ปัญหา เลือกได้อย่างมีอิสระ และมีการพัฒนาทางด้านร่างกาย ทั้งกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อใหญ่ และสมดุลของร่างกาย รวมถึงการดูแลและจูงใจรักษาสุขภาพร่างกายเจริญเติบโตอย่างถูกสุขลักษณะและมีสุขนิสัยที่ดีในการทำกิจวัตรประจำวันได้ดีมากขึ้น

การใช้ทรัพยากร

การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. ตามตารางกิจกรรมประจำวัน ครูมีหน้าที่จัดเตรียมสิ่งแวดล้อมและสื่ออุปกรณ์ ต่างๆ ให้พร้อมสำหรับเด็กอยู่เสมอ และคอยสังเกตเด็กขณะทำกิจกรรม โดยก่อนเริ่มกิจกรรมครูต้องสาธิตให้นักเรียนเข้าใจในการทำแต่ละกิจกรรม ทุกครั้งที่จัดเตรียมสิ่งแวดล้อม หน้าที่ของครูก็คือต้อง พิจารณาและคำนึงถึงความต้องการของเด็ก ครูต้องเป็นผู้เชื่อมโยงเด็กกับสิ่งแวดล้อมโดยการเข้าใจความ ต้องการของเด็กและทำการแนะนำสื่อและกิจกรรมต่างๆให้กับเด็กด้วยความใส่ใจ “ครูต้องรู้จักเลือกสื่อที่เหมาะสมสำหรับเด็กแต่ละคน และแนะนำด้วยวิธีการที่ทำให้สามารถเข้าใจ และเกิดความสนใจในสื่อ นั้นๆ ได้” ในห้องเรียนของมอนเตสซอรี เด็กจะได้รับการแนะนำการใช้สื่อด้วยวิธีการสาธิตให้ดูเป็นตัวอย่าง ครูจะค่อยๆ สาธิตการใช้สื่ออย่างละเอียด และเป็นขั้นเป็นตอนเพื่อให้เด็กเห็นภาพได้อย่างชัดเจนจนสามารถเรียนรู้และนำไปปฏิบัติเองได้

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ หรือขั้นตอนการดำเนินงาน

แนวการพัฒนาสมาธิและวินัยเด็กโดยการใช้การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย
ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ.

๔. ผลการดำเนินการ ผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์ที่ได้รับ

๔.๑ ผลที่เกิดตามจุดประสงค์

กิจกรรมการพัฒนาสมาธิและวินัยเด็กโดยใช้กิจกรรมการสอนแบบมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. ตามตารางกิจกรรมประจำวัน เด็กมีพัฒนาการทางด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย และสติปัญญาดี อย่างสมวัย และทำให้เด็กมีสมาธิ มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ เกิดการพึ่งพาตนเองได้ และมีระเบียบวินัย ในการทำแต่ละกิจกรรมมากขึ้น เนื่องจากการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมต้องมีการรอคอย ที่จะทำกิจกรรมอื่นๆ ต่อ จากเพื่อน เด็กมีพื้นที่ในการทำกิจกรรมของตนเอง ทำให้ห้องเรียนมีระเบียบมากขึ้น

๔.๒ ประโยชน์ที่ได้รับ

กิจกรรมการสอนแบบมอนเตสซอรี (Montessori) สามารถกระตุ้นความสนใจ ทำให้เด็กเกิดสมาธิ มีความสนใจในการทำกิจกรรมได้ยาวนานขึ้น เด็กมีระเบียบวินัยในการเรียนรู้ ส่งผลให้เกิดทักษะ การเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

๕.๑ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากการที่โรงเรียนได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา โดย พลเอกไพบูลย์ คุ้มฉายา องคมนตรี ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษาให้การสนับสนุนสื่อมอนเตสซอรี และได้รับการสนับสนุนด้านการจัดการศึกษาจากผู้บริหาร ในการจัดห้องเรียนสถานสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอกับความต้องการ

๕.๒ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้รับการส่งเสริมจากเพื่อนร่วมงาน เป็นที่ปรึกษา คอยให้กำลังใจ และคำแนะนำในการจัดแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็ก

๕.๓ ได้รับความร่วมมือจากเด็ก ผู้ปกครอง และชุมชนเป็นอย่างดี เด็กสนใจ มีวินัยในการเรียนรู้ มีความสุข และให้ความร่วมมือในขณะทำกิจกรรมทุกกิจกรรม

๖. บทเรียนที่ได้รับ

๖.๑ ผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมทำให้พัฒนาการทั้งด้านสติปัญญา, อารมณ์, สังคม และร่างกาย ดีขึ้น เด็กมีระเบียบวินัย และมีสมาธิในการทำกิจกรรมมากขึ้น

๖.๒ เด็กสามารถแสดงออกในการเป็นผู้นำ - ผู้ตามที่ดี และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๖.๓ ห้องเรียนมีระเบียบวินัยมากขึ้น

๗. การเผยแพร่ และการได้รับการยอมรับ รางวัลที่ได้รับ (ถ้ามี)

- รับการตรวจเยี่ยมจากท่าน ผอ.จิราพร เอี่ยมระหงษ์ พร้อมให้คำชี้แนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนมอนเตสซอรี

- รับการเยี่ยมชมจาก คณะนิเทศ และประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องพื้นที่นวัตกรรม รุ่นที่ ๑

๘. การขยายผลต่อยอด หรือประยุกต์ใช้ผลงาน นวัตกรรมหรือวิธีการปฏิบัติ

นำการจัดประสบการณ์ ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. ไปขยายผลให้เพื่อนครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ของโรงเรียนบ้านช่อง ได้เรียนรู้และลงมือทำกิจกรรมเพื่อนำไปขยายผลสู่ผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาต่อไป

ตัวอย่าง
แผนการจัดประสบการณ์ ผ่านสื่ออุปกรณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ.
ระดับชั้นปฐมวัย โรงเรียนบ้านช่อง

หมวดชีวิตประจำวัน Practical Life	กลุ่มงานการดูแลตัวเอง Care of Self
-------------------------------------	---------------------------------------

กรอบไม้แต่งตัวกระดุม
(Button Frame)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เด็กสามารถเคลื่อนไหวร่างกายใช้มือได้อย่างคล่องแคล่ว
๒. เพื่อให้เด็กมีสมาธิ มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ
๓. เพื่อให้เด็กสามารถพึ่งพาตนเองได้
๔. เพื่อให้เด็กสามารถติดกระดุมเสื้อผ้าแบบต่าง ๆ และแต่งตัวได้ด้วยตนเอง

อุปกรณ์

๑. กรอบแต่งตัวกระดุม วัสดุสีเหลี่ยมด้านเท่า
ขนาด ๑๒ X ๑๒ นิ้ว
๒. ผ้า ๒ ผืน โดยด้านหนึ่งมีกระดุมติดเป็นแถว
จำนวน ๕ เม็ด ผ้าอีกด้านหนึ่งเป็นรังกระดุม
๓. พรมหรือเสื่อ

การนำเสนอกิจกรรม

ขั้นที่ ๑ ขั้นสร้างการรับรู้

๑. ครูเชิญชวนเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์กรอบแต่งตัว ครูแนะนำว่า “ นี่คือการกรอบไม้แต่งตัว กระดุม ”
ครูสาธิตการจับกรอบไม้แต่งตัวให้เด็กดู และให้เด็กจับถือกรอบไม้แต่งตัว

ขั้นที่ ๒ ขั้นรับประสบการณ์

๒. ครูสาธิตการปลดกระดุมครูชี้ไปที่กระดุมทุกเม็ดและเริ่มจับที่เม็ดที่ ๑ ดึงกระดุมด้านบนหรือด้านนอกตัวใช้นิ้วชี้และนิ้วกลางจับด้านล่างของกระดุม ใช้นิ้วหัวแม่มือจับด้านบนของกระดุมใช้มือด้านขวา และใช้มือด้านซ้ายจับริมผ้าด้านซ้ายสุดตรงรังกระดุม

๓. มือซ้ายจับผ้าทางด้านซ้ายสุดโดยใช้นิ้วชี้และนิ้วกลางสอดไปด้านล่างนิ้วหัวแม่มือจับด้านบน ดึงสายเสื่อออก
ห่างเล็กน้อย ให้รังกระดุมห่างออกมีช่องว่างกตกระดุมริมซ้ายลง ให้ทะลุผ่านรังกระดุมลงด้านล่าง

๔. ใช้มือซ้ายจับกระดุมที่ด้านล่างตั้งไว้ มือขวาเปลี่ยนมาจับسابเสื่อตั้งขึ้น กระดุมจะหลุดออกมา เปิด
 สิบเสื่อให้เห็นกระดุมและรังกระดุมที่ถอดแล้ว และปิดسابไว้อย่างเดิม

ขั้นที่ ๓ ขั้นกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติ

๕. ปฏิบัติซ้ำในการปลดกระดุมเม็ดที่ ๒, ๓, ๔ และ ๕ เหมือนเม็ดที่ ๑

๖. ใช้มือขวาจับด้านบนมือซ้ายจับด้านล่างยกผ้าขึ้นพลิกไปด้านข้างขวามือ

๗. ใช้มือซ้ายจับด้านบนมือขวาจับด้านล่าง ยกผ้าขึ้นพลิกไปด้านข้างซ้ายมือ

๘. ปิดผ้าเข้ามาในกรอบไม้อย่างเดิม โดยยกผ้าด้านซ้ายก่อน แล้วมายกผ้าด้านขวา ยกผ้าพลิกเข้ามาใน
 กรอบไม้ปิดทับบนกระดุม

๙. เริ่มติดกระดุม ใช้มือขวาจับسابเสื่อด้านรังกระดุมพลิกขึ้นให้เห็นรังกระดุมนิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านล่างของ
 สิบเสื่อ พลิกมือขึ้นเพื่อให้เห็นกระดุมอยู่ด้านล่าง มือซ้ายจับกระดุมด้วย ๒ นิ้ว นิ้วชี้และนิ้วกลางจับด้านล่างของ
 กระดุม นิ้วหัวแม่มือจับด้านบนยกกระดุมขึ้นสอดเข้าไปในรังกระดุมให้กระดุมขึ้นมาด้านบน มือขวาเปลี่ยนจากจับ
 สิบเสื่อมาจับกระดุม มือซ้ายเปลี่ยนมาจับسابเสื่อกดสิบเสื่อลงไป มือขวาก็ดึงกระดุมขึ้นมา

๑๐. การติดกระดุมเม็ดต่อไป ๒, ๓, ๔ และ ๕ ทำเหมือนเม็ดที่ ๑ เมื่อเสร็จแล้วเลื่อนกรอบกระดุมไปให้
 เด็ก

ขั้นที่ ๔ ขั้นทบทวนแนวปฏิบัติ

๑๑. เชิญชวนให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมกรอบกระดุมด้วยตนเอง และสามารถปฏิบัติกิจกรรมตาม
 ความสนใจ เสร็จแล้วให้นำอุปกรณ์ไปเก็บ ไว้ที่เดิม

จุดสนใจ

๑. การดึงและการดันกระดุมเข้าและออกจากรังกระดุม
๒. การจับคู่รังกระดุมและกระดุม

อายุ ๒^๑/_๒ – ๓ ปี

การประเมินพัฒนาการ

สังเกตพฤติกรรมเด็ก ดังนี้

๑. ความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกายการใช้มือได้อย่างคล่องแคล่ว
๒. การมีสมาธิ มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จด้วยตนเอง
๓. ความสามารถในการพึ่งพาตนเองสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำได้ด้วยตนเอง

หมวดชีวิตประจำวัน Practical Life	กลุ่มงานการดูแลตัวเอง Care of Self
-------------------------------------	---------------------------------------

กิจกรรมกรอบไม้แต่งตัวผูกโบ (Bows Frame)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เด็กสามารถใช้มือกับตาประสานสัมพันธ์กัน
๒. เพื่อให้เด็กมีสมาธิ มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ
๓. เพื่อให้เด็กสามารถพึ่งพาตนเองและปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้

อุปกรณ์

๑. กรอบไม้แต่งตัวผูกโบ วัสดุเหลือใช้ด้านเท่า

ขนาด ๑๒x๑๒ นิ้ว

๒. พรมหรือเสื่อ

การนำเสนอกิจกรรม

ขั้นที่ ๑ ขั้นสร้างการรับรู้

๑. ครูเชิญชวนเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์กรอบไม้แต่งตัว ครูแนะนำว่า “นี่คือกรอบไม้แต่งตัวผูกโบ” ครูสาธิตการจับถือกรอบไม้แต่งตัว และให้เด็กปฏิบัติ

ขั้นที่ ๒ ขั้นรับประสบการณ์

๒. ครูสาธิตนำเสนอกิจกรรมกรอบไม้แต่งตัวผูกโบ โดยสนทนาและชี้ที่โบ แนะนำว่า "นี่เรียกโบ" ดังนี้

๒.๑ มือขวาหยิบปลายริบบิ้นด้านขวามือซ้ายหยิบปลายริบบิ้นด้านซ้ายดึงไปด้านข้างทั้งสองข้าง โดยเริ่มจากโบคู่แรกด้านบน ปฏิบัติด้วยวิธีการเดียวกันทุกคู่อย่างช้า ๆ และชัดเจน

๒.๒ ใช้นิ้วชี้และนิ้วกลางกดลงที่รอยต่อของผ้าทั้งสองชั้นตรงกลาง ดึงริบบิ้นออกจากกัน โดยเริ่มจากโบคู่แรกจากด้านบน ปฏิบัติช้าด้วยวิธีการเดียวกันอย่างช้า ๆ และชัดเจนจนครบทุกคู่

๒.๓ จัดชายริบบิ้นให้เป็นระเบียบโดยดึงที่ละเส้นให้อยู่ในพื้นที่ด้านเดียวกับสายผ้าที่ติดอยู่

๒.๔ จับสายผ้าด้านซ้ายมุมบนด้วยมือขวา จับมุมล่างด้วยมือซ้ายพลิกเปิดไปด้านซ้าย ด้วยวิธีการเดียวกันกับสายผ้าด้านขวาไปทางขวา

๒.๕ จัดชายริบบิ้นที่ผ้าวางทับไปด้านข้างทุกเส้นให้เป็นระเบียบ หยิบผ้าพลิกกลับมาเหมือนเดิม ขั้นตอนเหมือนตอนเปิดออก

๒.๖ หยิบริบบิ้นขึ้นมาไขว้กันเป็นรูปกากบาทแล้วผูกมัดกันไว้และดึงให้ชายริบบิ้นให้วางอยู่อย่างเป็นระเบียบด้านข้างทั้งสองชั้นปฏิบัติตามขั้นตอนนี้จนครบทุกชั้นแล้วเก็บมือ

๒.๗ ยกริบบิ้นด้านซ้ายมือทำเป็นรูปห่วงริบบิ้นด้านขวาพาดอ้อมมาทางด้านหน้าของผู้ปฏิบัติพาด

อ้อมไปด้านหลังรูปห้วงแล้วดันให้ลอดใต้ห้วงไพล์ออกมาใช้มือขวาจับริบบิ้นเส้นนี้มือซ้ายจับเส้นที่ทำเป็นห้วง ดึงไปด้านข้างทั้งสองข้าง จะเห็นว่าริบบิ้นด้านไหนก็จะอยู่ด้านบนนั้นไม่สลับกัน

ขั้นที่ ๓ ขั้นกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติ

๓. ปฏิบัติซ้ำเช่นนี้จนครบทุกชิ้น แล้วจัดให้ชายริบบิ้นให้เป็นระเบียบและมีความยาวเท่ากันทุกชิ้นแล้วเก็บมือ เสร็จแล้วเลื่อนกรอบผูกโป้ไปให้เด็ก

ขั้นที่ ๔ ขั้นทบทวนแนวปฏิบัติ

๔. เชิญชวนให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมกรอบแต่งตัวผูกโป้ด้วยตนเอง และสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ เสร็จแล้วให้นำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่เดิม

จุดสนใจ

๑. การแก้ปมของริบบิ้น ถ้าผูกผิดจะแก้ไม่ออก
๒. การจับคู่ของโป้
๓. การผูกโป้ได้สวยงาม

อายุ ๔ ปี

การประเมินพัฒนาการ

สังเกตพฤติกรรมเด็ก ดังนี้

๑. เด็กสามารถเคลื่อนร่างกายใช้มือได้อย่างคล่องแคล่ว
๒. เด็กมีสมาธิ ความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ
๓. เด็กพึ่งพาตนเองได้ในชีวิตประจำวัน

หมวดชีวิตประจำวัน Practical Life	กลุ่มงานการดูแลตัวเอง Care of Self
-------------------------------------	---------------------------------------

กิจกรรมกรอบไม้แต่งตัว เข็มขัด (Buckle Frames)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เด็กสามารถควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกายของร่างกายได้
๒. เพื่อให้เด็กมีสมาธิ มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ
๓. เพื่อให้เด็กสามารถพึ่งพาตนเองปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้

อุปกรณ์

๑. กรอบแต่งตัวเข็มขัด รูปสี่เหลี่ยมด้านเท่า

ขนาด ๑๒×๑๒ นิ้ว

๒. พรมหรือเสื่อ

การนำเสนอกิจกรรม

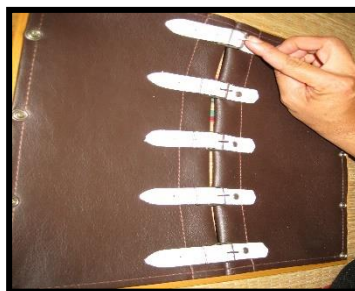
ขั้นที่ ๑ ขั้นสร้างการรับรู้

๑. ครูเชิญชวนเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์กรอบไม้แต่งตัว ครูแนะนำว่า “นี่คือกรอบเข็มขัด” และครูสาธิตการจับถืออุปกรณ์กรอบไม้แต่งตัวกรอบเข็มขัด ให้เด็กปฏิบัติถือนามาวางที่โต๊ะ หรือเสื่อ/พรม

ขั้นที่ ๒ ขั้นรับประสบการณ์

๒. ครูสาธิตกิจกรรมกรอบไม้แต่งตัวเข็มขัด ดังนี้

๒.๑ เริ่มถอดเข็มขัดโดยใช้มือซ้ายจับหัวเข็มขัด มือขวาดึงสายเข็มขัดออกจากห่วงรัด และเข็มที่เสียบอยู่มาทางขวามือ ดึงเข็มที่เสียบในรูสายเข็มขัดออกมาพับไปทางด้านซ้ายด้วยมือซ้าย ปิดปลายของสายเข็มขัดไปทางด้านซ้ายอย่างเดิม

๒.๒ ปฏิบัติซ้ำกับเข็มขัดเส้นที่ ๒, ๓, ๔ และ ๕ ด้วยวิธีการเดียวกัน

๒.๓ มือขวาจับสายเข็มขัดทางด้านขวามือสุด ดึงสายเข็มขัดออกจากห่วงรัดของหัวเข็มขัดมือซ้าย กดห่วงทางด้านซ้ายมือไว้ พลิกสายเข็มขัดไปทางด้านขวาถอดเข็มขัด

ขั้นที่ ๓ ขั้นกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติ

๒.๔ ปฏิบัติซ้ำกับเข็มขัดเส้นที่ ๒, ๓, ๔ และ ๕ ด้วยวิธีการเดียวกัน

๒.๕ ยกแผ่นหนังด้านขวาเปิดไปทางด้านขวาโดยใช้มือขวาจับมุมด้านบนและใช้มือซ้ายจับมุมด้านล่าง ยกแผ่นหนังด้านซ้ายเปิดออกไปทางด้านซ้ายโดยใช้มือขวาจับมุมด้านบนและใช้มือซ้ายจับมุมด้านล่าง

๒.๖ ยกแผ่นหนังด้านซ้ายมือกลับมาวางในกรอบไม้ และยกแผ่นหนังด้านขวามือพลิกกลับมาปิดแผ่นหนังด้านซ้าย

๒.๗ มือซ้ายจับหัวเข็มขัดขึ้น มือขวาจับปลายสายเข็มขัดสอดเข้าไปในหัวเข็มขัดโดยเริ่มจาก คู่แรก ด้านบน

๒.๘ ปฏิบัติด้วยวิธีการเดียวกันจนครบทั้ง ๕ คู่ ให้สายเข็มขัดพาดไปทางซ้าย

๒.๙ ใช้มือซ้ายจับหัวเข็มขัดกดให้แน่นไม่ขยับ มือขวาดึงสายเข็มขัดไปทางขวาให้ตึง ใช้นิ้วชี้ของมือซ้ายดันเข็มเข้าไปในรูสายเข็มขัด ปิดสายเข็มขัดไปทางซ้าย

๒.๑๐ ปฏิบัติซ้ำด้วยวิธีการเดียวกันกับเส้นที่ ๒, ๓, ๔ และ ๕ ด้วยวิธีการเดียวกัน

๒.๑๑ มือซ้ายจับห่วงเข็มขัดด้านซ้ายมือขวาจับปลายสายเข็มขัดสอดผ่านห่วงไปทางซ้าย

๒.๑๒ ปฏิบัติซ้ำด้วยวิธีการเดียวกันกับ เส้นที่ ๒, ๓, ๔ และ ๕

ขั้นที่ ๔ ขั้นทบทวนแนวปฏิบัติ

๔. เชิญชวนให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมกรอบไม้แต่งตัวเข็มขัดด้วยตนเอง และเด็กสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจก็ครั้งก็ได้ เสร็จแล้วให้นำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่เดิม

จุดสนใจ

๑. การสอดเข็มเข้าไปในรูเข็มขัด
๒. การสอดสายเข็มขัดผ่านห่วงที่หัวเข็มขัด
๓. การดึงสายเข็มขัดให้ตึงเพื่อให้เข็มหลุดออกจากเข็มขัด

อายุ ๔ ปี

การประเมินพัฒนาการ

สังเกตพฤติกรรมเด็ก ดังนี้

๑. ความสามารถในการใช้มือในการปลดและการรัดเข็มขัดได้อย่างคล่องแคล่ว
๒. เด็กมีสมาธิ มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ
๓. เด็กสามารถพึ่งพาตนเองปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง

หมวดชีวิตประจำวัน Practical Life	กลุ่มงานการดูแลตัวเอง Care of Self
-------------------------------------	---------------------------------------

กิจกรรมร้อยเชือก (Lacing Frames)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เด็กสามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายได้
๒. เพื่อให้เด็กมีสมาธิ มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ
๓. เพื่อให้เด็กพึ่งพาตนเองและปฏิบัติปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้
๔. เพื่อพัฒนาการใช้ประสาทสัมผัสระหว่างตากับมือ

อุปกรณ์

๑. กรอบไม้แต่งตัวร้อยเชือก
รูปสี่เหลี่ยมด้านเท่า ขนาด ๑๒×๑๒ นิ้ว
๒. พรมหรือเสื่อ

การนำเสนอกิจกรรม

ขั้นที่ ๑ ขั้นสร้างการรับรู้

๑. ครูเชิญชวนเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์กรอบแต่งตัว ครูแนะนำว่า “นี่คือกรอบไม้แต่งตัวร้อยเชือก” และครูสาธิตการจับถืออุปกรณ์กรอบไม้แต่งตัวร้อยเชือก ให้เด็กปฏิบัติถือนำมาวางที่โต๊ะ หรือเสื่อ/พรม

ขั้นที่ ๒ ขั้นรับประสบการณ์

๒. ครูสาธิตกิจกรรมกรอบไม้แต่งตัวร้อยเชือก โดยชี้ที่เชือกแนะนำว่า “นี่คือเชือก” ชี้ที่ตาไก่แนะนำว่า “นี่คือตาไก่” ดังนี้

๒.๑ ใช้มือขวาจับปลายเชือกด้านขวา มือซ้ายจับปลายเชือกด้านซ้าย แล้วค่อย ๆ ดึงให้เชือกที่ผูกเป็นโอบให้หลุดออกจากกัน

๒.๒ ครูใช้มือขวาดึงเชือกที่เป็นปมออกทีละข้าง มือซ้ายกดทับผ้าด้านซ้าย มือขวาใช้นิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้และนิ้วกลางหยิบเชือกขวาดึงออกช้า ๆ เป็นจังหวะจนสุด วางเชือก ให้เป็นเส้นตรงไปทางด้านขวา ปฏิบัติเช่นเดียวกันจนครบ ดึงเชือกออกพับครึ่งแล้ววาง ไว้ด้านขวาของกรอบไม้

๒.๓ มือขวาจับสาบผ้าด้านบน มือซ้ายจับสาบผ้าด้านล่าง เปิดสาบผ้าด้านขวา ออกช้า ๆ ไปทางด้านซ้าย ปฏิบัติด้วยวิธีการเดียวกันกับสาบผ้าด้านขวา

๒.๔ มือขวาจับสาบด้านบน มือซ้ายจับสาบด้านล่าง ปิดสาบซ้ายเข้ามาก่อน จึงปิดสาบด้านขวา

เข้ามาด้วยวิธีเดียวกัน

๒.๕ ร้อยตาไก่โดยใช้มือซ้ายจับسابผ้าพลิกผ้าขึ้นให้มองเห็นรูด้านล่าง มือขวาหยิบปลายเชือก แล้วสอดรูจากด้านล่างขึ้นด้านบน

๒.๖ ร้อยตาไก่โดยใช้มือขวาจับسابผ้าด้านบนขวาพลิกขึ้นให้มองเห็นรูด้านล่างมือซ้ายหยิบปลายเชือกสอดผ่านรูจากด้านล่างขึ้นด้านบน จับปลายเชือกทั้งสองดึงให้ตั้งฉากขึ้นวัดปลายเชือกเสมอกันทั้งสองด้าน วางปลายเชือกลงในแนวระนาบทั้งสองด้าน จับปลายเชือกด้านขวาไว้ไปทางซ้าย จับปลายเชือกทางซ้ายไขว้ไปทางขวา

๒.๗ ใช้นิ้วชี้ และนิ้วหัวแม่มือซ้าย หยิบเชือกร้อยตรงกลางยกขึ้นเล็กน้อยให้เป็นช่องโหว่ มือขวา หยิบปลายเชือกขวาสอดเข้าช่องโหว่จากด้านบนลงมาด้านล่าง ให้ปลายเชือกโผล่ออกมา แล้วจึงหยิบปลายเชือก นั้นด้วยมือขวามือทั้งสองข้าง ดึงปลายเชือกทั้งสองด้านให้ตึง แล้วผูกโบให้สวยงาม เสร็จแล้วเลื่อนกรอบเข็มขัดไปให้เด็ก

ขั้นที่ ๓ ขั้นกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติ

๓. ปฏิบัติซ้ำเช่นนี้จนครบ แล้วเลื่อนกรอบผูกโบไปให้เด็ก

ขั้นที่ ๔ ขั้นทบทวนแนวปฏิบัติ

๔. เชิญชวนให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมรอบไม้แต่งตัวเข็มขัดด้วยตนเอง และเด็กสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจก็ครั้งก็ได้ เสร็จแล้วให้นำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่เดิม

จุดสนใจ

๑. การร้อยเชือกผ่านตาไก่
๒. การวัดขนาดของเชือกทั้งสองด้านให้เท่ากัน

อายุ ๔ ปี

การประเมินพัฒนาการ

สังเกตพฤติกรรมเด็ก ดังนี้

๑. ความสามารถในการใช้มือกับตาประสานสัมพันธ์กัน
๒. เด็กมีสมาธิ มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ
๓. เด็กพึ่งพาตนเองปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้

ตัวอย่าง

บันทึกการจัดการเรียนการสอน สำหรับเด็กระดับปฐมวัย (Montessori)

ชื่อ.....ด.ช.ธนภัทร.....ต้นกิตติลาภ.....ระดับชั้นอนุบาลปีที่3.....

โรงเรียนบ้านซ่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

วัน เดือน ปี	งาน(กิจกรรม)	พฤติกรรมของเด็ก	ความคิดเห็นครูผู้สอน	ปัญหาที่พบ	แนวทางแก้ไข	หมายเหตุ
๒๒ พ.ค.๖๖	ปูเสื่อ/ม้วนเสื่อ	สามารถปูเสื่อ ม้วนเสื่อได้	เด็กมีการสังเกตจากตัวแบบ คือ ครูที่ทำการสาธิตการทำ กิจกรรม จากการเคลื่อนไหว ร่างกายโดยใช้มือในการม้วน เสื่อไปตามทิศทางที่กำหนดได้	ยังไม่คล่อง	ฝึกทำซ้ำๆ บ่อยๆ (เรียนย้ำ ซ้ำ ทวน)	

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

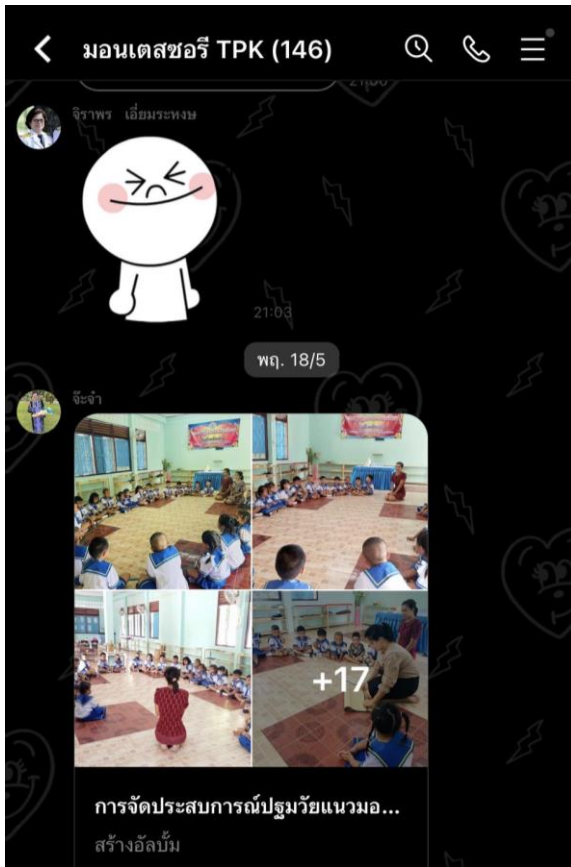
(นางจีรนันท์ บุญแก้ว)

ลงชื่อ.....

(นางยลพรรณษย์ ศิริรัตน์)

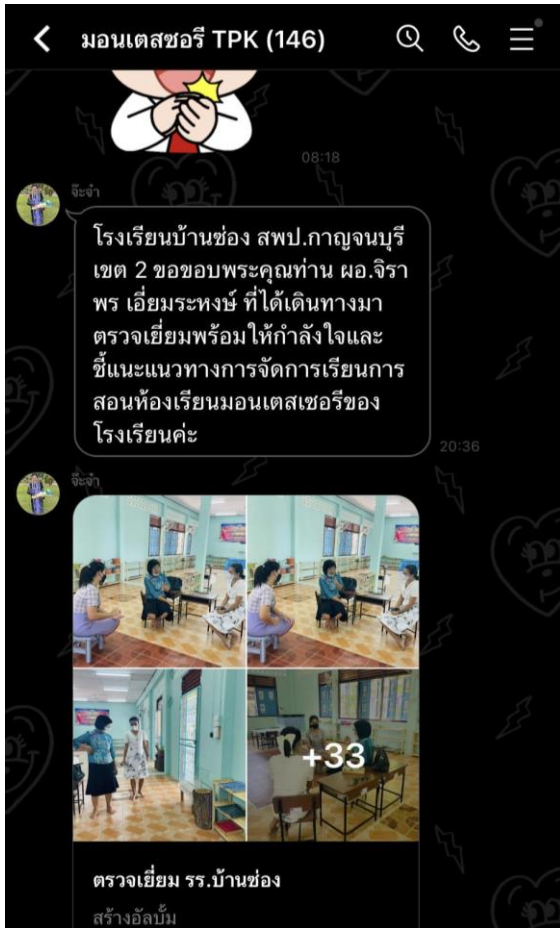
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านซ่อง

ภาพกิจกรรม การเผยแพร่ และการได้รับการยอมรับ

รายงานผลการจัดประสบการณ์ผ่านสื่ออุปกรณ์
ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ.
ในกลุ่มไลน์เครือข่ายมอนเตสซอรี

ภาพกิจกรรม การเผยแพร่ และการได้รับการยอมรับ

รายงานผลการตรวจเยี่ยมห้องเรียนมอนเตสซอรี และการจัดประสบการณ์ผ่านสื่ออุปกรณ์ ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ. ในกลุ่มไลน์เครือข่ายมอนเตสซอรี

ภาพกิจกรรม การขยายผลต่อยอด หรือประยุกต์ใช้ผลงาน นวัตกรรมหรือวิธีการปฏิบัติ

ขยายผลให้เพื่อนครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑-๖ ของโรงเรียนบ้านช่อง ได้เรียนรู้ และลงมือทำกิจกรรม เพื่อนำไปขยายผลสู่ผู้เรียนต่อไป

ภาพกิจกรรม การขยายผลต่อยอด หรือประยุกต์ใช้ผลงาน นวัตกรรมหรือวิธีการปฏิบัติ

ขยายผลให้เพื่อนครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ของโรงเรียนบ้านช่อง ได้เรียนรู้ และลงมือทำกิจกรรม เพื่อนำไปขยายผลสู่ผู้เรียนต่อไป

ภาพห้องเรียนมอนเตสซอรี และสื่ออุปกรณ์
ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ.

ห้องเรียนมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริบท สพฐ.
ของโรงเรียนบ้านช่อง

หมวดชีวิตประจำวัน

ภาพห้องเรียนมอนเตสซอรี และสื่ออุปกรณ์
ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ในบริษัท สพฐ.

หมวดงานประสาทรับรู้

หมวดภาษา

หมวดการรับรู้ทางคณิตศาสตร์

ภาพกิจกรรม

กลุ่มงานการเคลื่อนไหวเบื้องต้น

กิจกรรมม้วนพรม/เสื่อ

กิจกรรมการตีบถั่ว

ภาพกิจกรรม

กลุ่มงานการเคลื่อนไหวเบื้องต้น

กิจกรรมการเทถั่ว/ข้าว

กลุ่มงานการดูแลตัวเอง

การร้อยเชือก

การอบไม้แต่งตัวกระดุม

การอบไม้แต่งตัวกระดุมการแต่งตัว

ภาพกิจกรรม

กลุ่มงานการเคลื่อนไหวเบื้องต้น

กิจกรรมการการตัดการหั่น

กลุ่มงานการดูแลตัวเอง

กิจกรรมการตัก

กิจกรรมการล้างจาน

การเปิด ปิดฝา

ภาพกิจกรรม

กลุ่มงานการดูแลสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมการเช็ดใบไม้

การร้อย

การกวาดขยะ

การเช็ดกระจก

กิจกรรมหมวดประสาทรับรู้

กิจกรรมห่อชมพู

กิจกรรมบันไดสีน้ำตาล

กิจกรรมแท่นกระบอกพิมพ์

กิจกรรมกล่องสี

ภาพกิจกรรม

กิจกรรมกล่องเสียง

กิจกรรมการลำดับรูปเลขา

ภาพกิจกรรม

หมวดภาษา

กิจกรรมการฝึกภาษา

